

KLEŠČMAN

74. PEHP

PREDSTAVITEV 74. PEHP
VAJA PRESKOK 20
SKOV „SVARUN“ 8X8

PODPOLKOVNIK JURE HIMELRAJH

PRVI IZDAJI NA POT

Če se nič ne spremeni, se nič ne spremeni.

Rek sicer boljše zveni v angleškem jeziku, vendar je tudi v slovenščini pomen povsem jasen. Ljudje imamo po naravi odpor do večjih odstopanj ali sprememb. Nagnjeni smo k iskanju rutine, udobja in socialne varnosti. In ko so zagotovljeni pogoji za našeto, neradi karkoli spreminjamo. Vendar se moramo zavedati, da se svet okoli nas spreminja z vedno večjo hitrostjo. Če smo mobilne telefone pred desetletji gledali samo na znanstveno-fantastičnih filmih, danes v žepih nosimo naprave, ki so krepko zmogljivejše od računalnikov tistega časa.

Tehnologija je zastarela s trenutkom, ko jo odnesemo iz trgovine. Da bi ostali v koraku s časom, se moramo vseskozi prilagajati. Kar neposredno vodi v spremembe. V nasprotnem primeru se človeka polasti samozadostnost, sledita apatičnost in malodušje. Ponavadi je s tem povezano tudi prelaganje odgovornosti za lastno stanje na ostale in življenjske okoliščine.

Vsaka vojaška organizacija temelji na posameznikih, ljudeh. Hierarhična ureditev načeloma zagotavlja okolje, ki spodbuja k napredovanju posameznika in napredku organizacije. Žal se je v SV pri implementaciji tega sistema nekje zalomilo. Kljub temu in izredno omejenim pristožnostim, smo poveljniki, načelniki in vodje še vedno odgovorni za vse kar se dogaja v naših organizacijah. Vsi pa se moramo zavedati, da napredek temelji na ljudeh, ne pa na sistemu. Klasičen odgovor »ne gre«, brez konkretne in celovite analize, ni sprejemljiv.

Ta publikacija je najbolj oprijemljiv znanilec sprememb v naši organizaciji. Daljša razlaga zakaj in kako sledi na naslednjih straneh. Vsakršni komentarji so dobrodošli, kakor tudi potencialni avtorji za prihodnje izdaje glasila. Zaključujem z nadgradnjo začetka uvodnika - **spremembe so težavne**. Tiste ta prave pa so nujno potrebne za normalni razvoj vsake organizacije. ■

4

PREDSTAVITEV POVELJNIKA

podpolkovnik
Jure Himelrajh

14

ORGANIGRAM POVELJSTVA

Predstavitev poveljstva
74. pehotnega polka

22

ORGANIZACIJSKA KULTURA

Tudi sam sem lahko
sprememba (?)

9

PREDSTAVITEV
POLKOVNEGA PODČASTNIKA

praporščak
Dominik Benko

12

DOMICIL

74. pehotnega polka

16

VAJA PRESKOK 20

v fotografiji
in besedilu

20

SKOV „SVARUN“ 8X8

predstavitev
bojnega vozila

25

IZVIDNIKI

oči in ušesa
74. pehotnega polka

BESEDE POVELJNIKA

BESEDILO JURE HIMELRAJH
FOTO LUKA MITROVIĆ

Bratje in sestre po orožju,

mineva drugi mesec odkar sem prevzel poveljevanje nad 74. PEHP. S težavo napišem ime pehotni polk, saj imamo v garažah parkiranih 76 kolesnih oklepnih vozil (30 x SKOV 8x8, 35 x LKOV 6x6 in 11 x LKOV 4x4), bojno zastavo enote pa še vedno krasi napis *74. motorizirani bataljon*. Naziv PEHP izvira iz časa preoblikovanja SV v 2013, ko so se samozadostni bataljoni preoblikovali v lahke pehotne polke nezmožne samostojnega delovanja. Zmeda na tem področju, ki ima neposreden vpliv na identiteto, kakor tudi delovanje enote, bo trajala še kar nekaj časa.

Nekateri se verjetno sprašujete, čemu je namenjena ta publikacija. Povod za pisanje je iskanje stika poveljnika s prav vsemi v 74. Že leta smo razkropljeni po nalogah, misijah, vajah, šolanjih, tečajih, razdeljeni na dve vojašnici, itn. Če so bili v preteklosti postroji celotnih enot nekaj običajnega, je danes nemogoče, da bi se vsi istočasno zbrali na istem mestu. Še posebej je to potencirano v času ukrepov za zajezitev širjenja covid-19. Zato je še bolj pomembno krepiti zavedanje, da smo del zaključene

organizacije, 74. PEHP, ter da enoto sestavlja pet čet, katerih delovanje usklajuje in usmerja poveljstvo. Tudi zaradi tega je ta prva številka namenjena predstavitvi poveljnika, polkovnega podčastnika (ki bi ga morali vsi poznati) in poveljstva. Nadaljevali bomo s 1. četo in tako naprej vse do poveljniško-logistične in 4. čete.

Naslednji namen publikacije je izgradnja identitete ter beleženje zgodovine enote. 74. ima v slovenskem vojaškem prostoru edinstveno zgodovino in tradicijo. Čeprav v svojem sestavu več nimamo tankov in bojnih vozil pehote, v našem motu še vedno odmevajo jeklene besede. Če pogledamo z vidika preteklih dosežkov, se s 74. ne more primerjati nobena enota SV.

Stanje je podobno tudi ko pogledamo, kje smo danes in kam gremo. Smo edina enota ravni pehotnega bataljona/polka, ki je v veliki meri popolnjena z moštvo in opremo. Smo nosilna enota bataljonske bojne skupine in s tem primarna deklarirana vojaška zmogljivost Republike Slovenije. Žal to (še) ne nosi teže, ki bi enoti zagotovila boljše pogoje za delovanje.

Tretji namen te publikacije je, da ožjo in širšo javnost redno obveščamo o tem, da naša enota obstaja, diha in živi. Vsak teden, če ne že vsak dan, izvajamo kompleksne aktivnosti, o katerih redkokdo kaj ve, kaj šele piše ali bere.

To se bo spremenilo in začenja se s temi vrsticami. Mi moramo vedeti, kaj se dogaja v enoti, prav tako moramo o tem informirati nadrejeno poveljstvo in sosednje enote. Prav pa je, da kaj o tem vedo tudi naše družine, prebivalci ožje in širše okolice, tudi domicilnih občin.

Kot vojska se staramo, ponavljajoče se naloge postajajo rutina. Vendar, če kdo med nami misli, da vojaški poklic ni nekaj posebnega, se moti. Danes smo na mednarodnih operacijah kriznega odzivanja, jutri na mednarodni vojaški vaji v tujini, zatem na južni meji, razbijamo žled po Notranjskem, smo na usposabljanju za VED, licence, na šolanju, tečajih, itn.

Bolj dinamične službe ni, sicer pa je vojaški poklic več kot služba. Precej več. Kdor se tega ne zaveda, ne bi smel nositi vojaške uniforme.

Preveč pogosto tudi pozabljam, da na vse naše aktivnosti bolj ali manj vplivajo ukrepi za zajezitev covid-19. Razsežnosti in posledice tega obdobja bodo v celoti vidne šele v prihodnosti. V SV so bile zaradi razglasitve pandemije od marca pa do sredi junija odpovedane skoraj vse nujne aktivnosti. Med drugim tudi septembrska NATO vaja *Combined Resolve* v Nemčiji, kjer bi ponovno vsaj deloma na noge postavili BBSk.

Da bi nadoknadili zamujeno, je zdaj večina aktivnosti načrtovanih za jesen. Tveganje, da bodo tudi te odpovedane, je veliko. O tem se na glas kaj dosti ne govori. Kljub pandemiji je bilo obdobje za nami naporno, meseci pred nami ne bodo nič manj ...

Jesensko usposabljanje, priprave in napotitev KFOR 42, nato še KFOR 43, specializacija pehote za ŠČ, mednarodna vojaška vaja *Immediate Response 21*, ukvarjanje s kandidati za zaposlitev, varovanje južne državne meje, varnostno-nadzorna služba, civilno vojaško sodelovanje, zagotavljanje odzivnih sil, usposabljanje in vpoklici PPRS, podpora predsedovanju Svetu EU ...

To so naloge in aktivnosti, ki so dokaj jasno definirane in predvsem vidne. Obstajajo pa še številne druge aktivnosti, ki se dogajajo v ozadju in niso pa nič manj pomembne od naštetih.

Administracija, načrtovanje, koordiniranje, vzdrževanje opreme in ko (če) ostane kaj časa, še usposabljanje. Vse skupaj pa drži skupaj nevidna mreža vezi - kolektiv, povezanost, skupne vrednote, vse neločljivo povezano z organizacijsko kulturo.

Kot sem že dejal na primopredaji, z odločnostjo, trdno voljo, potrpljenjem in predvsem pozitivnim pristopom nam bo uspelo 74. izbojevati prostor pod soncem, ki mu pripada. Skupaj bomo spisali zgodbo o uspehu, zgodbo o najboljši enoti SV. Začelo se je z majhnimi spremembami, nadaljuje se s to publikacijo. Jasno bomo definirali identiteto 74. in hkrati gradili organizacijsko kulturo, ki se bo v največji možni meri približala vojaški kulturi sodobnih oboroženih sil, upoštevajoč specifično slovenske družbe in okolja.

Zato vas, vse pripadnike in pripadnice 74., pozivam, da aktivno pristopite k razvoju naše enote. Vsi predlogi so dobrodošli.

Poveljniki čet in načelniki, uresničitev zgornjega zapisa o organizacijski kulturi je moja naloga, vas pa izzivam, da vzpostavite pogoje za razvoj organizacijske kulture, ki bo spodbujala kreativno in kritično razmišljanje, nagrajevala odličnost, postavila skupino pred posameznika ter uveljavila red in disciplino. Le na ta način bomo dosegli, da bo 74. bataljon učinkovita, kohezivna organizacija, ki bo skozi proces kolektivnega usposabljanja pripravljena na izvajanje oboroženega boja. ■

ŽIVLJENJEPIS POVELJNIKA 74. PEHP

BESEDILO JURE HIMELRAJH
FOTO LUKA MITROVIĆ IN WIKIPEDIA.ORG

Civilna izobrazba:

- 1996/2001, Prva gimnazija Maribor;
- 2002/06, diplomant naravoslovnih znanosti, smer sistemski inženir na vojaški akademiji West Point (*Bachelor of Science, Systems Engineering*);
- 2016/17, magister vojaške znanosti in umetnosti/vojaške veščine (*Master of Military Art and Science*);
- 2017/18, magister operatike (*Master of Operational Art*).

Osnovna vojaška izobrazba:

- 2002/06, Vojaška akademija Ameriške kopenske vojske (*United States Military Academy*), West Point, ZDA.

Nadaljevalna vojaška izobrazba:

- 2010/11, štabni tečaj (*Maneuver Captains Career Course*), Fort Benning, ZDA;
- 2016/17, višje štabno šolanje (*Command and General Staff Officers Course*), Fort Leavenworth, ZDA;
- 2017/18, nadaljevalno višje štabno šolanje (*School for Advanced Military Studies*), Fort Leavenworth, ZDA.

Dodatno vojaško usposabljanje:

- 2005, zračni juriš (*Air Assault School*), Camp Smith, ZDA;
- 2007, tečaj za podporo mirovnim operacijam (*Peace Support Operations*), ZRN;
- 2007, padalski tečaj, Lesce, Slovenija;
- 2007, tečaj za inštruktorje (*BMATT Instructor Training Course*), Vyškov, Češka republika;
- 2007, Ranger tečaj (*Ranger School*), Fort Benning, ZDA;
- 2013, tečaj za poveljnike minometnih enot (*Mortar Leader Course*), Fort Benning, ZDA.

Poveljniške dolžnosti:

- 2006/08, poveljnik voda, 10. MOTB;
- 2008, poveljnik povezovalno-mentorske skupine v Afganistanu (OMLT);
- 2012/14, poveljnik čete, 20. MOTB in 10. PEHP.

Štabne in druge dolžnosti:

- 2009/10, pomočnik za učne zadeve v S-3, 10. MOTB;
- 2010/11, namestnik poveljnika 3. MOTČ, 10. MOTB;
- 2011/12, namestnik poveljnika poveljniško-logistične čete, 10. MOTB;
- 2014, pribočnik Načelnika GŠSV;
- 2015, višji častnik za povezave, Kabinet NGŠSV;
- 2015/16, častnik za povezave, 10. PEHP;
- 2018/19, pribočnik NNGŠSV in nato NGŠSV, Kabinet NGŠSV;
- 2020, višji častnik za operativne zadeve, J-3/PSSV.

Mednarodne operacije kriznega odzivanja:

- 2008, ISAF 9, poveljnik SVN OMLT, RC West;
- 2009, ISAF 19, pomočnik v S-3, TF Sokol;
- 2012/13, KFOR 26, poveljnik Kilo čete, MNBN-W;
- 2019/20, eFP5, SNR SVNKON in častnik v J-3/5, TFL.

O 74. PEHP (ZELO) NA KRATKO

BESEDILO JURE HIMELRAJH
FOTO JURE HIMELRAJH

Del besedila povzeto po Jekleni oklep, 15 let jekleni možje.

V letu 2022 bo 74. praznoval 30 let delovanja. Že zdaj načrtujemo izdelavo obsežne monografije, ki bo v največji možni meri zajela bogato in razgibano zgodovino naše enote. Glede na to, da po dolgem času spet izhaja publikacija 74., se spodobi, da nekaj vrstic namenimo začetkom enote.

30. marca 1992 je bil z vpoklicem pripadnikov stalne sestave določenih enot Teritorialne obrambe ustanovljen 74. oklepno-mehanizirani bataljon (OKMB). Številka 7 predstavlja nekdanjo 7. pokrajinsko poveljstvo, številka 4 pa 4. bataljon. Med prvimi kleščmani so bili tudi pripadniki tankovske čete iz 71. območnega štaba teritorialne obrambe

(OŠTO) in tankovske enote iz 77. OŠTO. Enoto jeklenih mož je sestavljalo poveljstvo, 1. tankovska četa, 2. tankovska četa, mehanizirana četa in zaledni vod. Tank T-55 in bojno vozilo pehote M-80 pred poveljstvom sta najbolj markantna simbola tistega obdobja.

V tem začetnem obdobju so bili v enoti tudi prvi poveljnik in kasnejši Načelnik GŠSV genmaj. (takrat st.) Alan Geder ter zdajšnji Poveljnik sil brig. Miha Škerbinc. Ledino je oralo tudi nekaj drugih izjemnih posameznikov, ki od prvega dne pišejo zgodbo o 74. in še zmeraj korakajo z nami: vvod./st. Boris Pavalec, por. Predrag Jajčević, por. Leon Orosel, švod. Branko Grahornik, ndes. Ivan Unger, des. Drago Bukovec in des. Milivoj Drevenšek.

Letom nepozabnih dogodkov in uspehov v devetdesetih, je sledil prehod iz naborniške v poklicno vojsko. Kmalu za tem se je začelo preoblikovanje OKMB v motorizirani bataljon (MOTB). V sklopu preoblikovanja so pripadniki 74. sodelovali na testiranju LKOV 8x8. In tam nekje se začne naša zgodba.

Več naslednjič ... ■

BESEDE POLKOVNEGA PODČASTNIKA

BESEDILO DOMINIK BENKO
FOTO LUKA MITROVIĆ

Pripadniki 74. PEHP, spremembe so sestavni del našega življenja. Spremembe v organizaciji, kot je naša, pa prinesejo nove načine delovanja, nove ideje, spoznanja in predvsem na novo motivirajo. Pred vami je nekaj novega, nekaj kar je nenavadno za SV, nekaj kar bo dvignilo obrvi marsikoga, nekaj kar bo vzbudilo različne odzive. To je to glasilo, njegova prva izdaja, izdaja, ki bo postavila temelje za prihodnost.

Od vseh poklicev je zame vojaški poklic najbolj časten. Služiti naši domovini, narodu, zastopati naše državne simbole je nekaj, kar mora v vsakem od nas vzbujati iskrena in globoka čustva. Z zavestnim podpisom svečane prisege smo se zavezali, da bomo branili Slovenijo in njen narod tudi za ceno svojega življenja.

Verjamem, da velika večina v to verjame tako kot jaz. Delo in življenje vojaka pa ni enostavno. Je garaško, zahteva odrekovanja, tako za posameznika kot za družino, naše zdravje je dnevno na preizkušnji.

Kot pripadniki 74. PEHP dnevno opravljamo vse naloge vestno, pravočasno, popolno. V časih, ki jih trenutno živimo, pa to ni vedno lahko. Družba katere sestavni del smo, se že nekaj časa spreminja, lovi ravnotežje in predvsem smer svojega razvoja. Vse bolj postaja individualizirana, materialistična, nekritična in predvsem usmerjena k opuščanju vrednot, ki so bile temelj našega življenja.

Vrednote kot so **čast, pogum, tovarištvo, predanost** so vse tisto, kar nam kot vojakom pomeni preživetje. Brez njih smo samo individualisti, ki nikakor ne moremo preživeti ne v družbi in ne na bojišču.

V ta namen moramo prej omenjene vrednote dnevno gojiti, po njih živeti in s tem kazati pravo pot. To bomo dosegli na način, da bomo obdržali in prevzeli vsak svoj del odgovornosti. Vsak od nas je v prvi vrsti odgovoren za svoja dejanja. Če svoje naloge opravljamo vestno, smo na pravi poti. V nasprotnem primeru bo ta pot iz dneva v dan bolj nepregledna.

Še pomembnejša pa je vloga poveljujočih. Brez izjem! Od vodje skupine, do samega vrha. Vodenje vojakov mora temeljiti na strokovnih kompetencah, spoštovanju, lastnem izgledu in pravi meri sočutja do podrejenih. Ni druge poti. Le tako nam podrejeni zaupajo in sledijo ter verjamejo v naše vodenje.

Kot vaš enotovni podčastnik, sem ponosen na vaše delo. Ponosen sem na izrečena priznanja tako doma kot v tujini. Zato se bom vedno boril proti pavšalnim ocenam, ki jih vse prehitro delijo posamezniki v naših vrstah. Kar pa ne pomeni, da je vse dobro. V prihodnje nas čaka precej dela, da izboljšamo določena področja delovanja. Predvsem na področju usposobljenosti in povezanosti ter osebnega izgleda.

S pravilnim pristopom in držo bomo skupaj vse to dosegli. Skupaj bomo obstali, skupaj bomo močni, skupaj bomo boljši in skupaj bomo zmagali. Močni smo tako, kot je močen zadnji pripadnik 74. PEHP.

**Bodimo ponosni pripadniki
74. PEHP.**

Naj bodo te misli uvod v prvo izdajo našega novega glasila. Želim si, da bi zaživel, da bi ga vsi sprejeli za svoje, da bi postalo osnova za prikaz, delitev, seznanitev z našim delom in življenjem.

Vse dobro 74. PEHP. ■

ŽIVLJENJEPIS ENOTOVNEGA PODČASTNIKA 74. PEHP

BESEDILO DOMINIK BENKO
FOTO LUKA MITROVIĆ IN WIKIPEDIA.ORG

Civilna izobrazba:

- 1988/92, gimnazijski maturant, III. gimnazija Maribor;
- 2008/10, b2 višja strokovna šola, smer poslovni sekretar.

Osnovna vojaška izobrazba:

- 2000/01, Šola za podčastnike SV.

Nadaljevalna vojaška izobrazba:

- 2006, 3. tečaj za vodne podčastnike, ŠPČ SV;
- 2011, višji tečaj za podčastnike (*Maneuver Senior Leader Course*), Fort Benning, ZDA.

Dodatno vojaško usposabljanje:

- 2004, tečaj za inštruktorje (*BMATT Instructor Training Course*), Postojna;
- 2005, *Infantry Small Unit Leaders Course*, USMC, Camp Geiger, ZDA;
- 2007, *International NCO Intermediate Leadership Course*, Sion, Švica;
- 2009, *NATO Tactical Operations in an IED Environment Course*, Izmir, Turčija;
- 2014, *International NCO Advanced Leadership Course*, Lucern, Švica;
- 2017, *Command Senior Enlisted Leaders Course*, Zagreb, Hrvaška.

Poveljniške dolžnosti:

- 1996/97, pripravnik za poveljnika oddelka MM 120 mm, 1/72. BR SV;
- 1999/2000, poveljnik BVP, 24. OKMB;
- 2001, poveljnik pehotnega oddelka, 1/72. BR SV;
- 2003/06, poveljnik pehotnega in protioklepnega oddelka, 20. MOTB.

Štabne in druge dolžnosti:

- 2001/03, inštruktor v 172. UBP, 72. BRSV;
- 2006, inštruktor na Šoli za podčastnike SV;
- 2006/09, vodni podčastnik v 2. MOTČ, 20. MOTB;
- 2010/13, četni podčastnik v 3. in 1. PEHČ, 20. MOTB;
- 2013/16, četni podčastnik v POČ 72. BR, enotovni podčastnik RB 72. BR;
- 2016-, enotovni podčastnik 74. PEHP.

Mednarodne operacije kriznega odzivanja:

- 2005/06, ISAF 4, poveljnik oddelka, Herat, Afganistan;
- 2008, KFOR 17, vodni podčastnik 2. PEHČ, MNBN-W;
- 2012/13, KFOR 26, četni podčastnik Kilo čete, MNBN-W;
- 2018/19, podčastnik kontingenta KFOR 38, Peć, Kosovo.

74.

RIZIR

BENKO

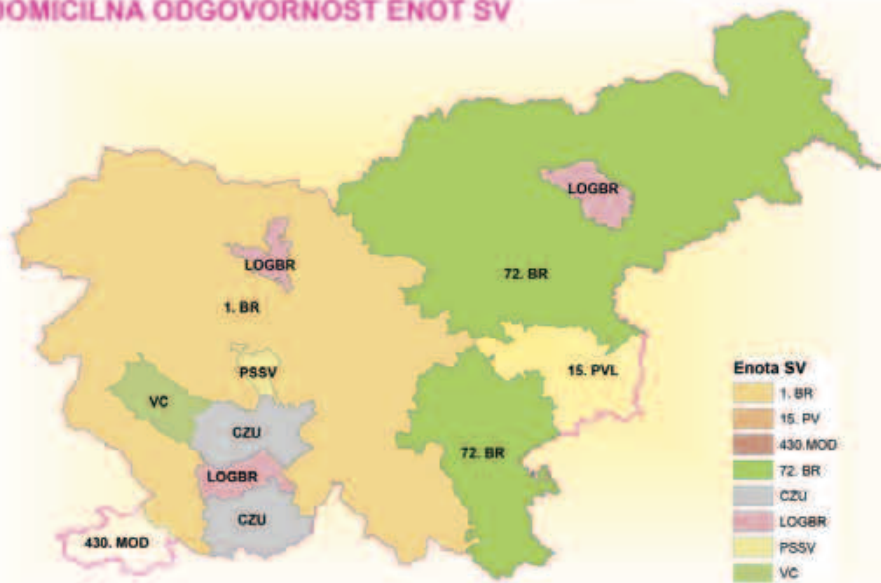
SLOVENIJA

DOMICIL 74. PEHP

DOMICILNA ODGOVORNOST ENOT SV

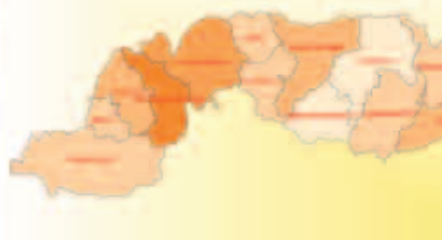
DOMICILNA ODGOVORNOST - POLICIJSKE UPRAVE

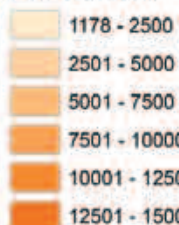
DOMICILNA ODGOVORNOST - UPRAVNE ENOTE

PREGLED OBČIN PO ŠTEVILU P

Prebivalcev:

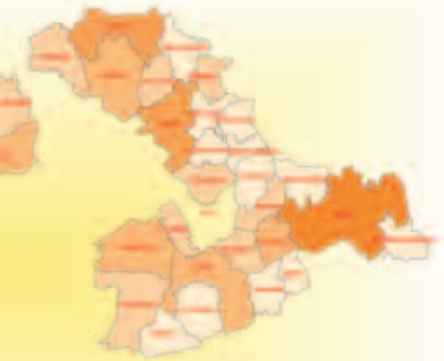

SKUPAJ OBČIN: 41
SKUPAJ PREBIVALCEV:
POVPREČNA GOSTOTA

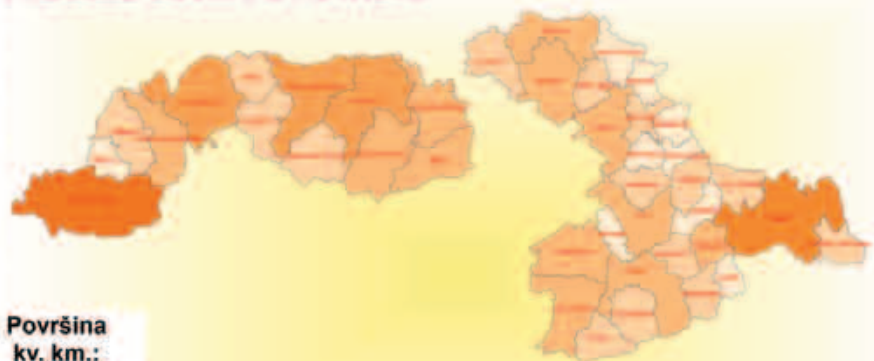
74. PEHOTNI POLK / 72. BR
 DATUM IZDELAVE: SEPTEMBER 2020
 KARTOGRAFSKI VIRI: GIS MORS
 IZDELAL: S-2 72. BR

REBIVALCEV

192.580
 PREBIVALSTVA (preb. na kv. km.): 84,8

PREGLED OBČIN PO POVRŠINI

Površina kv. km.:

18 - 30
31 - 60
61 - 90
91 - 105
106 - 150
151 - 180

SKUPAJ POVRŠINA (kv. km.): 2270,31
 DELEŽ POVRŠINE V ODNOSU DO POVRŠINR RS (%): 11,20
 POVPREČNA POVRŠINA OBČINE (kv. km.): 55,37

ORGANIGRAM POVELJSTVA 74. PEHOTNEGA POLKA

8
ŠVOD ALOJZ NOVAK

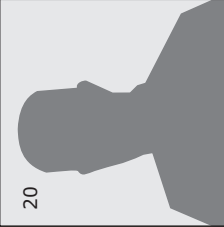
9
PDES LIDIJA GROS

10
VOJ SIMONA BIŠKOP

11
VU VI SIMONA GREGORC

20

ŠVOD DANKO VRBNJAK

21

ŠVOD DARKO VRBNJAK

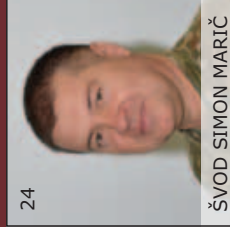
22

ŠVOD SAŠO DEŽMAN

23

ŠVOD BRANKO GRAHOVNIK

24

ŠVOD SIMON MARIČ

25

ŠVOD BOŠTJAN POSINGER

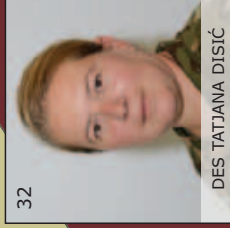
30

ŠVOD DEJAN ŠUŠTER

31

ŠVOD DAMIJAN POŠTRAK

32

DES TATJANA DIŠIČ

LEGENDA:

- 1 POVELJNIK POLKA
- 2 VIŠJI PODČASTNIK ENOTOVNI PODČASTNIK
- 3 NAMESTNIK POVELJNIK POLKA
- 4 NAČELNIK ODSEKA S-1
- 5 ČASTNIK ZA KADRE IN POPOLNITEV
- 6 PODČASTNIK ZA KADRE
- 7 PODČASTNIK ZA CSP
- 8 PODČASTNIK ZA SPLOŠNE ZADEVE
- 9 VOJAK ZA PODPORO
- 10 VOJAK ZA PODPORO
- 11 VOJAŠKI USLUŽBENEC OPERATER STROŠKOV DELA
- 12 NAČELNIK ODSEKA S-2
- 13 ČASTNIK ZA PROTI OBVEŠČEVALNE IN VARNOSTNE ZADEVE
- 14 PODČASTNIK ZA OBVEŠČEVALNE IN VARNOSTNE ZADEVE
- 15 PODČASTNIK ZA OBVEŠČEVALNE ZADEVE
- 16 NAČELNIK ODDELKA S-3
- 17 ČASTNIK ZA OPERATIVNE ZADEVE
- 18 ČASTNIK ZA USPOSABLJANJE
- 19 ČASTNIK ZA ZAŠČITO SIL
- 20 VIŠJI PODČASTNIK ZA OPERATIVNE ZADEVE
- 21 PODČASTNIK ZA OPERATIVNE ZADEVE
- 22 PODČASTNIK ZA OPERATIVNE ZADEVE
- 23 PODČASTNIK ZA USPOSABLJANJE
- 24 PODČASTNIK ZA USPOSABLJANJE
- 25 PODČASTNIK ZA ZAŠČITO SIL
- 26 NAČELNIK ODSEKA S-4
- 27 ČASTNIK ZA OPRATIVNO LOGISTIČNE ZADEVE
- 28 PODČASTNIK ZA LOGISTIKO
- 29 PODČASTNIK ZA LOGISTIČNE ZADEVE
- 30 PODČASTNIK ZA FINANCE
- 31 PODČASTNIK ZA SPLOŠNO OSKRBO
- 32 VOJAK ZA PODPORO
- 33 NAČELNIK ODSEKA S-5
- 34 POČASTNIK CVS
- 35 PODČASTNIK ZA NOVAČENJE
- 36 NAČELNIK S-6
- 37 PODČASTNIK ZA ZVEZE
- 38 PODČASTNIK ZA INFORMATIKO

74. PEHP NA VAJI PRESKOK 20

BESEDILO DAMIJAN ŠPELIČ, JURE REPINA IN UROŠ HORVAT
FOTO LUKA MITROVIĆ

Vaja Preskok v letu 2020 za 74. PEHP predstavlja zelo pomemben mejnik pri vzdrževanju zmogljivosti bataljonske bojne skupine (BBSk), katere osrednji del predstavlja poveljstvo polka in tri manevrske čete. Zaradi epidemije covid-19 in s tem povezane odpovedi večjega števila vaj, je Vlada Republike Slovenije 11. aprila 2020 sprejela dopolnitev načrta vaj z vajo Preskok 20. Poglavitni namen vaje je bilo vzdrževanje usposobljenosti, operativnosti in pripravljenosti poveljstev in enot na različnih lokacijah v Sloveniji. Pomemben člen na vaji smo bili tudi pripadniki 74. PEHP. Sodelovanje na vaji, zaradi odpovedi večine vaj v letu 2020, je bilo za nas edinstvena priložnost, da sebi in drugim dokažemo, da smo še vedno tisti, ki po uspešno opravljenem preverjanju CREVAL v letu 2018, znamo in zmremo.

74. PEHP je imel v začetku leta v procesu načrtovanja aktivnosti za tekoče leto zelo ambiciozne načrte, ki so med drugim vključevali jesensko udeležbo večine elementov BBSk na vaji *Combined Resolve* v Nemčiji. Na vaji bi ponovno združili elemente BBSk in nedvomno izvedli zelo kvalitetno in realistično usposabljanje. Usposabljanje v Nemčiji bi bilo zgolj zaključek oz. končen preizkus usposobljenosti večmesečnih načrtovanih terenskih usposabljanj različnih elementov BBSk doma in v tujini. Začetek leta je bil za 74. PEHP izjemno uspešen.

S pomočjo ostalih pripadnikov 72. BR in enot SV smo organizirali in izvedli mednarodno vojaško vajo Rock Kleščman. Na vaji smo dokazali, da je poveljstvo 74. PEHP, skupaj s pripadniki ameriških sil nastanjenih v Evropi (2-502/173. IBCT), sposobno načrtovati in izvesti večjo mednarodno vajo, na kateri je bilo udeleženo nekaj več kot 800 pripadnikov zavezniških sil in pripadnikov SV. Na vaji smo dokazali, da so vodi, ki niso bili vpeti v operativne naloge, več kot primerljivi z zavezniki in sposobni

večrodovskega bojevanja. Vaja je bila zelo pomemben preizkus za poveljstvo 74. PEHP, ki je po dolgem času (zaradi udeležbe večine pripadnikov na MOM) ponovno vzpostavilo poveljniško mesto, iz katerega smo vodili in načrtovali prihajajoče aktivnosti. Že na vaji smo se pričeli soočati s prvimi težavami, ki jih s sabo prinesla epidemija novega koronavirusa in s tem krizne razmere. Kot pravi Kleščmani smo vajo, ki je bila zelo zahteven načrtovalni, logistični, izvedbeni in zdravstveni izziv, uspešno pripeljali do konca.

V prvi polovici aprila smo se lotili novih izzivov, po katerih smo zgolj slutili, da se obeta še nekaj veliko večjih. S strani PSSV smo dobili ukaz, da z vodom odzivnih sil (TOS SKOK) sodelujemo na hitro pripravljene vaji v Apačah, kjer je PSSV preverilo odzivnost naših sil. Le-te so ponovno dokazale, da so dejansko odzivne in pripravljene na izvedbo svojega poslanstva. Za pripadnike poveljstva 74. PEHP je pričetek vaje Preskok 20 pomenilo udeležbo na usklajevalnih sestankih, kjer smo dobili osnovno sliko o tem, da naj bi vaja zajemala tri

sklope oz. faze: vodna, četna in združena faza.

Pričeli smo s pripravami, v katere smo pripadniki 74. PEHP vključili vse naše znanje in izkušnje. Načrtovanje je potekalo ob upoštevanju omejitev, ki jih je prinašala epidemija novega koronavirusa.

Nadaljevanje zgodbe o sodelovanju 74. PEHP na vaji Preskok 20 je razdeljeno na tri dele, skladno s fazami vaje.

Vodno usposabljanje na vaji Preskok 20 je potekalo med 11. in 31. majem 2020. 74. PEHP je na vaji Preskok na vodni ravni sodeloval s tremi vodi in tvoril »ost puščice« 72. BR. Pripadniki brigade so že v fazi planiranja nalogo vzeli skrajno resno. Kratke priprave vodov na vajo so potekale tako v vojašnici kot na bližnjih vadiščih. Usposabljanje je z namenom enotnega standarda za vse vode, ki so bili udeleženi na vaji, načrtovala, organizirala in izvedla skupina častnikov in podčastnikov, ki jih je imenoval Poveljnik sil SV. V ta proces so bili zelo aktivno vključeni tudi nekateri pripadniki 74. PEHP, ki so se pri tem zelo izkazali.

Sodelovanje treh vodov na vaji, je tudi za poveljstvo 74. PEHP predstavljalo velik izziv, saj smo zraven logističnih težav pri iskanju potrebnega števila vozil in opreme ter nenehnega prerazporejanja operativnih nalog, pričeli s pripravami na četni nivo.

Vtise iz vodne faze vaje Preskok je slikovito strnil por. Uroš Horvat, poveljnik 1. PEHV/2. PEHČ, ki ima na ta del vaje zelo lepe spomine:

»Kje začeti? Na koncu. Občutki, ki te prevzemajo na postroju ob zaključku vaje Preskok 20, so neverjetni. Težko jih je ubesediti. Ampak ko se zaveš, da je vse to plod dela in garanja tvoje ekipe, je občutek fenomenalen. Sam sem bil na vajo poslan prvi. Po eni strani v neznanu, po drugi strani v znano. Zavedam se, da sem del enote, ki je v preteklih letih trdo garala v ciklu BBSk in ji bojno delovanje nikakor ni tuje. Največjo neznanost je predstavljal teren, ki tokrat ni bil Poček. Zavedal sem se, da so bila pričakovanja velika z vseh strani, ampak verjamem, da smo jih uspeli uresničiti. Hkrati pa smo dobili neizmerno veliko priložnost

vodenega usposabljanja. Moj vod je z usposabljanjem na vaji pričel 12. maja in končal 16. maja. Omeniti velja, da smo v sklopu vaje izvedli vse zadane naloge, ob nenehnem zavedanju, da moramo upoštevati zaščito ob prisotnosti epidemije novega koronavirusa. Pogoji, ki so nam bili zagotovljeni na vaji, so nam omogočili izvedbo procesa vodenja enote do potankosti. Enota je dan pred odhodom na vajo dobila pripravljeno povelje in izvedla pripravo na boj. Naslednji dan se je odpravila v zbirno območje vojašnice Postojna, kjer je z bojno vadbo v pravih vojaških pogojih ob vetru in dežju, dvignila svoj bojni duh in vzpostavila pogoje za nadaljnjo delo. Vzporedno je potekala priprava na nalogo, med tem ko smo poveljujoči pripravili izdajo bojnega povelja. Povelje sem izdal na modelu terena ter bil kot poveljnik voda zelo zadovoljen, ko sem preveril vojake po kontrolnih vprašanjih in videl, da so povelje razumeli do potankosti.

Zavedal sem se, da je preko linije poveljevanja in kontrole zgolj potrebno poskrbeti za izvedbo. Zadnje nianse sem uskladił tekom izvedbe preizkusov, ki so se izvajali vse do odhoda na nalogo. Nekatere nianse smo uskladili tudi s pomočjo sistema VBS 3. Tekom celotnega procesa, je bilo potrebno poskrbeti za vojake, da so bili siti in spočiti, pri čemer je ključno vlogo odigrala podčastniška linija. Kot poveljnik voda, sem razmišljal naprej ter neprestano iskal odgovore na vprašanja, »kaj če«, ter s tem izpopolnjeval varianto delovanja.

Naslednji dan se je enota premaknila v Cerklje ob Krki, v bližino območja delovanja. V zraku se je lahko začutilo, da je začetek naloge tik pred zdajci. Zjutraj pred nalogo je enota izvedla postroj in zadnji pregled pred nalogo ter

zadnje priprave pred bojem. Ugotovil sem, da so vojaki/borci pripravljeno dati za nalogo vse. Brez skrbi sem se usedel na tovornjak in premaknili smo se v območje delovanja. Sledila je naloga, kjer je enota dosegla cilj. Ali je bilo vse brezhobno in brez težav? Nikakor!

V času naloge je enota dokazala veliko sposobnost prilagodljivosti. Opravljala je izvidniške naloge, s katerimi v preteklosti ni imela veliko izkušenj. Uspela je locirati aktivnosti terorističnih skupin, na podlagi katerih je, po nočitvi v patroljni bazi, naslednji dan postavila zasedo ter uničila sovražnika. Na koncu je sledil še izmik. Nedvomno je marsikdo pri tem šel čez sebe in svoje fizične sposobnosti ter se s tem žrtvoval za doseg cilja enote. Bil je nekaj težkih trenutkov, ampak s pozitivno klimo v enoti in pozitivnim odnosom do dela, so bili ti vedno premagani. Najbolj ključno od vsega pa je, da je tovrstno usposabljanje omogočilo pridobitev številnih naučenih lekcij za prihodnje. Skupaj s svojim vodom sem ponosen na naše delo in rezultat.«

USPOSABLJANJE NA ČETNEM NIVOJU

Četna faza je bila sestavljena iz situacijskih vaj vodov in taktične vaje čete. Cilj usposabljanja je bil podoben vodnemu, povečala pa sta se težavnost nalog in število enot bojne in nebojne podpore. V fazi priprav na četno fazo usposabljanja na vaji, je 74. PEHP moral zaradi smeje zamenjave domicilov pehotnih čet storiti dvoje:

potrebno je bilo pripraviti četo za usposabljanje, ki ga je organiziral in izvedel 10. PEHP ter pripraviti vse potrebno za usposabljanje čete 10. PEHP, za katero smo bili odgovorni mi.

V fazi priprav smo pripadniki poveljstva 74. PEHP izvedli tisoče telefonskih klicev, poslali na stotine elektronskih sporočil, izvedli na desetine sestankov, izvedli izvidovanje območja, ki nam je bilo dodeljeno, pripravili vse organizacijske, izvedbene in vadbene dokumente, da bi obe aktivnosti potekali, kot sta bili načrtovani. Četa je v fazi priprav izvedla pomembna usposabljanja, kjer je bil poudarek predvsem na delovanju čete v različnih situacijah ter osvežitvi izvedbe posameznih postopkov (posedanja patroljne baze, izvedba taktičnih premikov, reakcija na stik, ipd.).

Priprave na to fazo so bile odlično izvedene, zato so aktivnosti potekale brez večjih težav. Prva je bila na vrsti četa 74. PEHP. St. Jure Repina, poveljnik 2. PEHČ/74. PEHP, je o četni fazi usposabljanja na vaji napisal sledeče:

»Sklop vaj Preskok 20 na četnem nivoju se je nadaljeval dokaj hitro po zaključeni vodni fazi. Tokrat je v zaporedju izvedbe vaj dobil prednost 74. PEHP, kjer smo z namensko sestavljeno četo na vaji delovali od 1. junija do 6. junija. Četno fazo smo izvedli relativno hitro in nepričakovano, glede na zahtevano formacijo. Tako je 72. BR dodelila nalogo 74. PEHP, ki je aktiviral 2. PEHČ, katere poveljnik sem dobil na razpolago številne pridodane elemente. V zgolj parih dneh smo organizirali usposabljanje namenske pehotno motorizirane čete s ciljem preverjanja linije poveljevanja in kontrole, postopkov in osnovnih tehnik motorizirane pehotne čete. Tokrat smo namesto formacijske platforme SKOV 8x8 „SVARUN“ delovali s tovornimi vozili. Enota je na hiter način prerazporedila in

prezadolžila sredstva ter vzpostavila strukturo lahke pehotno motorizirane čete s pridodanimi elementi. V sestavi namenske čete sta tako sodelovala dva pehotna voda 2. PEHČ in en pehotni vod 1. PEHČ, katerih poveljniki vodov so že sodelovali na vodnem nivoju usposabljanja na vaji Preskok 20.

Jedru treh pehotnih vodov je 72. BR dodelila še protioklepni oddelek na sistemu SPIKE (RB 72. BR), par usmerjevalcev združenih ognjev (UZO/JTAC iz BATOP 72. BR), oddelek izvidnikov, par ostrostrelcev (74. PEHP) in oddelek brezpilotnih letal (OIČ 72. BR). Tekom izvedbe premika je sodelovala tudi VP pri podpori le tega. Skupna sestava čete je štela 124 pripadnikov s 27 vozili (4 x SKOV Svarun, 1 x sanitetni LKOV Valuk, 4 x LKOV Hummer, 6 x terensko vozilo, 12 x tovorno vozilo).

Sama izvedba koncepta usposabljanja na četnem nivoju je zahtevala premik enot z vzhoda na zahod Slovenije v prednje izpostavljeno oporišče (v nadaljevanju FOB ali *Forward Operating Base*) Babna polica. Sam premik je bil zahteven, ob spremstvu vojaške policije je bilo v konvoju več kot 30 vozil. Bolj kot smo se približevali FOB-u Babno polje, bolj se je stopnjevala motivacija pripadnikov. Dodatno je k temu vplivalo izjemno gostoljubje naših državljanov in državljanek, ki so nas sprejeli zelo pozitivno. Pripadniki v konvoju smo bili izjemno preseenečeni nad pozitivnim odzivom in zaznati je bilo komentarje pripadnikov samih v stilu »končno prava vaja na slovenskem ozemlju«.

Prihod v FOB Babno polje je predstavljal začetek neposredne naloge čete. Združeno sodelovanje s poveljstvom in enotami 1. BR in 10. PEHP je bilo odlično, po sprejemu nalog in izvedbi četnih in vodnih procesov vodenja enot, se je moja četa začela pripravljati na izvedbo ključne dvodnevne vaje. Preko različnih vadbениh situacij in scenarijev, smo poveljujoči sinhronizirali delovanje čete s pridodanimi elementi, in sicer v širšem območju Ilirske Bistrice (Zabiče in okolica), kjer so vodi izvedli prve scenarije in tam je četa preizkusila linijo poveljevanja in kontrole.

Že v prvih dnevih vaje smo v omenjenih območjih naleteli na različne scenarije, ki so zahtevali veliko prilagodljivosti in predvsem pozornosti pri pozitivni identifikaciji sovražnika. Namreč, zahtevnost terena in prisotnost civilistov poveča zahtevnost selektivnega delovanja zoper sovražnika. Sinhronizacija pridodanih elementov, uporaba in preizkus sodobnih sistemov opazovanja bojišča ter uporaba zračne in ognjene podpore, se je v tako zahtevnih terenskih okoliščinah izkazala za bolj neuspešno kot uspešno.

V nadaljevanju je okrepljena četa izvedla sklop združenih preskusov, ki so predstavljali pripravo na izvedbo dvodnevne naloge na območju Glažute pri Jelenovem Žlebu. Sam premik v območje delovanja čete je bil zahteven, izveden je bil z uporabo predhodnice (vertikalni manever izvidnikov in 1 x PEH VOD v območje delovanja). Glavnina enote se je premaknila v območje s tovornimi vozili, težja bojna vozila so ostala v FOB Babno polje. Četa je v območju delovanja izvedla nalogo premika v stik, kjer je po povezavi z lastnimi silami v predpolju izvedla nočitev v zbirnem območju, lastno izvidovanje in čiščenje območja.

Sovražnik je v območju izvajal svoje postopke in naloge, kjer je lahko tudi izkoristil prednosti težkega terena. Ob izvedbi naloge se je ponovno dokazalo, da je za tako zahteven teren nujna prisotnost lahke pehote. Tako se je v našem primeru potrdilo že stara modrost, da lahko tudi slabo opremljena enota ali bojnevniki ob izkoriščanju prednosti terena izničijo prednosti opreme tudi dve generaciji boljših enot. Kvalitetno usposabljanje prinese izkušnje.

Uporaba simulatorjev, kompleksno okolje, aktiven sovražnik z lastnim scenarijem, vodena vaja, element presenečenja na neznanem terenu, izredni dogodki, sodelovanje s pridodanimi elementi, delovanje pod poveljstvom druge enote, vpliv civilnega okolja, ipd. so pozitivni gradniki na poti do usposobljene enote. Podobne vaje pa predstavljajo pot do usposobljene in motivirane vojske.«

Poveljstvo 74. PEHP se je 7. junija premaknilo v FOB Črnomelj, ki ga je vzorno postavila LOGBR. Istega dne smo postavili poveljniško mesto ter pripravili vse potrebno za sprejem čete 10. PEHP s pridanimi elementi (JTAC, BPL, izvidniški oddelek, ipd.). Po prihodu primarnih vadbencev, čete 10. PEHP, smo pripadniki poveljstva 74. PEHP izdali povelje za vodno situacijsko urjenje in povelje za glavno aktivnosti te faze – taktično vajo čete. Situacijsko urjenje vodov je bil zgolj uvod v zelo naporno in realistično zaključno taktično vajo čete, ki je potekala dva dni, tako v dnevnik kot nočnih pogojih. Urjenje čete je

potekalo na gozdnatem in zelo zahtevnem terenu južno od Črnomlja na območju Bojancev, kar je predstavljalo dodaten izziv ne samo za pripadnike čete, ki so morali teren prehoditi in ob tem uničiti sovražnika, temveč tudi za ocenjevalce, naznačevalce, veziste in ostale udeležence.

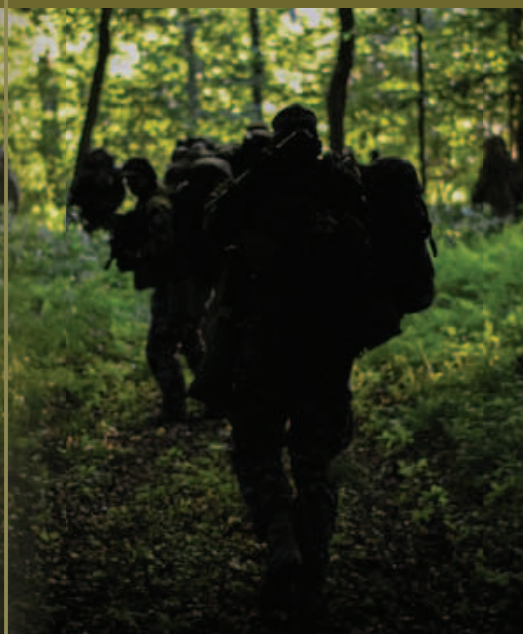
Zaključna četna taktična vaja je bila, tudi s pomočjo ocenjevalcev iz CZU in 74. PEHP, naznačevalcev iz 20. PEHP in ostalih pridodanih elementov, uspešno izvedena. Upoštevajoč analizo in perspektivo vseh udeležencev, bi morale tovrstne aktivnosti potekati večkrat letno.

Poudariti velja, da je ob nenehnem spremljanju situacije in vodenju enote iz taktičnega in izpostavljenega poveljniškega mesta, poveljstvo 74. PEHP vzporedno izvedlo proces vojaškega procesa bojnega odločanja za združeno vajo in pripravilo ukaz za delovanje v zadnji fazi vaje Preskok 20.

Četna faza vaje se je za poveljstvo 74. PEHP zaključila 12. junija, ko so se enote premaknile na matične lokacije. Polni vtisov, novih izkušenj, že nekoliko utrujeni in še vedno zelo motivirani smo bili odločni stopiti v zadnji teden združene vaje.

Združeno vajo smo pričeli s premikom poveljstva 74. PEHP 14. junija v FOB Ormož. Baza, ki je bila naš dom naslednje tri dni, je bila s strani LOGBR tudi tokrat odlično pripravljena. Pričeli smo s standardno rutino poveljstva zadnjih dveh tednov. Postavitev poveljniškega mesta, izvedba zaključnih izvidovanj dodeljenih območij usposabljanja ter sprejemom »naše« 2. PEHČ/74. PEHP. Glavni cilj 74. PEHP na združeni vaji je bil preveriti usklajenost delovanja poveljstva polka in čete 74. PEHP v natančno načrtovani akciji zavzetja namišljenega objekta. Vse se je pričelo z izdajo povelja za delovanje, nadaljevalo s procesom vodenja enote poveljnika čete, preizkusi in zaključnim delom, premikom čete v območje delovanja in napadom. Glede na to, da so bili glavni vadbenci v tej fazi vaje brigadna poveljstva, je poveljstvo 74. PEHP vseskozi pošiljalo informacije v zvezi z aktivnostmi tudi poveljstvu 72. BR, ki je bilo nameščeno v Svetem Tomažu.

Združena vaja se je uspešno končala z zaključno analizo, ki je pokazala, da je tovrstnih usposabljanj zaradi obilice operativnih nalog, ki jih ima 74. PEHP, bistveno premalo. Sledila je priprava ter udeležba pripadnikov na atraktivni zaključni slovesnosti, ki je potekala na letališču Cerklje ob Krki.

ZDRUŽENA VAJA

Serijska vaja Zalet - Preskok 20 je za 74. PEHP pomenila odlično alternativo odpovedanemu usposabljanju. Dodana vrednost in doprinos vaje Preskok 20 je bila pomembna tudi v tem, da se je vojaški aparat približal civilnemu okolju, medtem ko je za pripadnike 74. PEHP vaja predstavljala edinstveno priložnost usposabljanja na »drugačnih« oz. vpoklicanih zemljiščih. V serijo vaj je bilo v različnih funkcijah vključeno približno 350 pripadnikov 74. PEHP, za katere predstavlja sodelovanje na vaji novo bogato izkušnjo in hkrati pridobitev novih znanj, ki jih bomo s pridom izkoristili pri vzdrževanju zmogljivosti BBSk. ■

OKLEPNO TRANSPORTNO VOZILO SKOV 8X8 „SVARUN“

BESEDILO POVZETO PO NAVODILIH ZA UPORABO IN OSNOVNO VZDRŽEVANJE VOZILA 8X8
FOTO LUKA MITROVIĆ IN WIKIPEDIA.ORG

Srednja **KO**lesna **Vozila** 8x8 v vojaškem svetu niso nekaj novega, npr. LAV-25 (*Light Armored Vehicle*) je v proizvodnji že od 1983. Njihova vloga je prišla v ospredje šele dvajset let kasneje, ko so Američani, tudi na podlagi izkušenj najprej iz Afganistana in nato iz Iraka, svoje kopenske sile reorganizirali na osnovi brigade kot osnovne bojne celice. Tako so iz nekdanjih lahkih in težkih pehotnih sil nastale tri osnovne brigadne skupine.

Terminologija na tem področju je nedorečena in se razlikuje med ameriško in Nato doktrino, vendar če posplošimo, lahko v ZDA govorimo o lahki pehoti (*IBCT – Infantry Brigade Combat Team*), Stryker enotah (*SBCT*) in oklepnih enotah (*ABCT – Armored Brigade Combat Team*), v Nato publikacijah pa o lahkih, srednjih in težkih silah. Bolj kot z doktrinarno, so te zmogljivosti definirane s poslanstvom, ki pa se med IBCT in SBCT skoraj ne razlikuje. Tudi zaradi tega prihaja do nesoglasij pri načinu uporabe Stryker enot. S podobnimi dilemami se v SV ukvarjamo že od nakupa Valukov in kasneje Svarunov.

Ta nedorečenost, skupaj z nenehnimi preoblikovanji 74. OKMB/MOTB/PEHP/?, je pripeljala do stanja, kjer je že samo identiteto naše organizacije težko definirati.

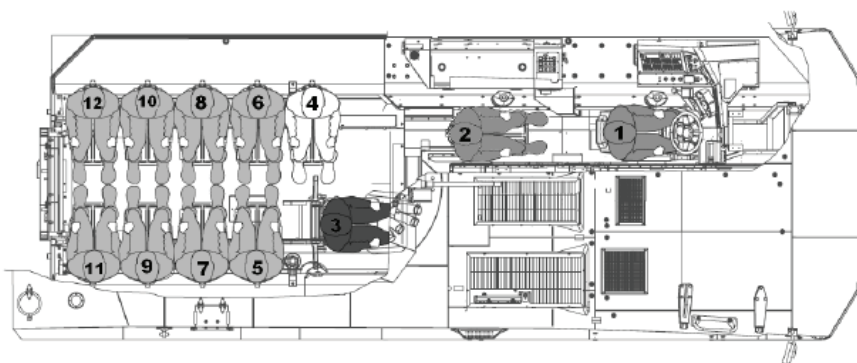
Slovenska vojska je v času razmaha SKOV 8x8 sledila trendom in v skladu s cilji zmogljivosti Nata za SV, načrtovala izgradnjo bataljonske bojne skupine opremljene z osem-kolesniki. Zgodbo poznamo in danes ima 74. PEHP v svojem bojnem razporedu 30 Svarunov. Prav je, da poznamo osnovno bojno sredstvo naše organizacije in prav temu je namenjen ta prispevek.

Vozilo Svarun je lahko transportirano po cesti, morju ali zraku. Oklepna jeklena karoserija zagotavlja osnovno raven zaščite pred izstrelki. Prav tako karoserija učinkovito ščiti konstrukcijo vozila, sisteme in posadko pred minami. Pri konstruiranju karoserije je bila posebna pozornost posvečena lastnostim prikrivanja pred radarjem in prepoznavanja zaradi toplote.

Delovanje vozila omogoča skupen učinek velikosti in števila koles, samostojno vzmetenje, centralni sistem za polnjenje gum in zmogljiva električna napeljava ter zgradba okvirja. Prvi dve osi imata krmilno funkcijo, ki je hidravlično podprto. Zamenljiv agregat je sestavljen iz motorja, prenosnega mehanizma in hladilne enote. Vozilo ima dva glavna rezervoarja za gorivo in en rezervoar za prenos goriva. Kroženje zraka v različnih sistemih je namenjeno zmanjšanju nastanka t.i. vročih točk na zunanjih površinah, kar zmanjšuje termični odtis. Zrak, ki vstopa skozi sistem za klimatizacijo, ogrevanje in prezračevanje je lahko filtriran z RKB filtrom.

Vozilo Svarun je opremljeno z daljinsko vodeno oborožitveno postajo, kupolo, na katero je nameščen mitraljez kalibra 12,7 mm (MG M2) ali 40 mm avtomatski bombomet (HK 40). S sistemom upravlja operater v vozilu, ki mu nudi popolno neprebojno zaščito pred neposrednim sovražnim ognjem. Upravljanje daljinsko vodene oborožitvene postaje se izvaja z napravami, ki vključujejo računalniško voden sistem za vodenje ognja in upravljalno ročico. Orožje, nameščeno na oborožitveno postajo na strehi vozila, je lahko daljinsko vodeno v smeri gibanja po azimutu in elevaciji ter se lahko neomejeno obrača za 360°. Stabilizacija omogoča sledenje ciljev in streljanje med vožnjo.

Pehotna oborožitev, vključno z mitraljezom 12,7 mm in avtomatskim bombometom HK 40 mm, bo bolj podrobno predstavljena v naslednjih številkah Kleščmana.

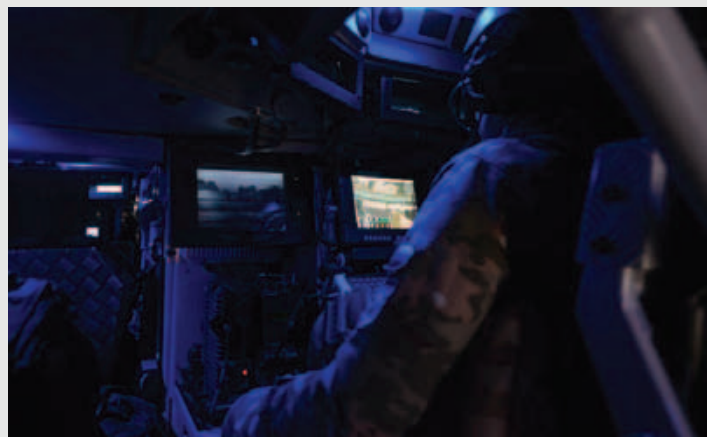

Skozi zgodovino vojskovanja je razvoj vojaške tehnologije temeljil na iskanju kompromisov med ognjeno močjo, mobilnostjo in zaščito. ■

TAKTIČNI PODATKI VOZILA

Največja hitrost	100 km/h
Radij delovanja	700 km
Polmer kroga zavijanja	11 m
Premagovanje strmine	70 %
Bočni nagib	40 %
Brodenje	1,5 m
Prečkanje ovir	0,7 m
Prečkanje jarkov	2,1 m
Temperaturno območje	-32 do +49 °C

MOTOR

Diesel motor z neposrednim vbrizgavanjem, opremljen s turbopuhalom in hladilnikom polnilnega zraka (zrak-zrak)

Model	DC 12 57 05P
Število cilindrov	6
Konstrukcija	Vrstni
Delovna prostornina	11,7l
Kompresijsko razmerje	18:1
Maks. moč (območje 1)	@ 2100 vrt/min 330 kW
Maks. moč (območje 2)	@ 2100 vrt/min 405 kW
Maks. vrtilni moment (1)	@ 1500 vrt/min 1700 kW
Maks. vrtilni moment (2)	@ 1500 vrt/min 2080 kW

TUDI SAM SEM LAHKO SPREMEMBA (?)

BESEDILO NUŠA GORENAK
FOTO LUKA MITROVIĆ

Si znamo predstavljati, da bi se nekega dne zbudili, pogledali okoli sebe in bi se vsi dogodki okoli nas odvijali ravno tako kot si želimo in pričakujemo.

Za tiste ljudi, ki si želijo stabilnosti in mirnosti, življenje brez sprememb, za tiste, ki imajo radi razburljivost, novosti in napredek pa življenje s spremembami. Ta ideja bi se nato razširila na vsa področja našega življenja, tako na družinsko življenje, prijateljske vezi kot tudi na delo in delovno organizacijo.

Poskusimo sedaj v sebi pomisliti, za kaj bi se odločil, za življenje s spremembami ali brez njih? Verjetno bi večina rekla, da takšnega s spremembami. Zakaj? Ker bi nam brez sprememb hitro postalo dolgčas, ne bi bilo nikakršnega razvoja oz. napredka.

V zadnjem času je v naša življenja prišlo res veliko sprememb (COVID-19, nošenje mask, socialna distanca), ki so precej zamajala naš vsakdan in naše doživljanje normalnosti. Ob tem smo negotovi, razmišljamo o tem, kaj se bo dogajalo v prihodnje, kako bo z našimi družinami, kako bo s službo, koliko časa bo vse to trajalo, kaj to pomeni za pripadnike SV, itn. Glede na razmere in spremembe, s katerimi se soočamo, so zaskrbljenost, strah in tesnoba normalni odzivi.

Zaradi strahu praviloma večina ljudi razume in jemlje razmere resno. Ljudje se sprememb bojimo, ker gremo z območja znanega udobja na neko neznano območje. Normalno je, da dvomimo, ali nam bodo spremembe prinesle kaj dobrega, ali pa bodo zgolj porušile naš utečeni urnik.

Bo res posledica sprememb boljše delovanje? Iz različnih virov lahko preberemo, da je eden od razlogov, zakaj na spremembe odreagiramo z nezadovoljstvom in neodobravanjem predvsem ta, da od 70 % do 75 % spreminjanj organizacij ni bilo izvedenih v predpostavljenem času ali pa niso dosegle zastavljenih ciljev (Faeste in Hemerling, 2016; Bucy, Finlayson, Kelly, in Moye, 2016).

VIRI:

- Bucy, M., Finlayson, A., Kelly, G. in Moye, C. (2016). The 'how' of transformation. McKinsey Insights. Pridobljeno s <https://www.mckinsey.com/industries/retail/our-insights/the-how-of-transformation>.
- Faeste, L. in Hemerling, J. (2016). Transformation: Delivering and sustaining breakthrough performance. Boston, ZDA: Boston Consulting Group.
- Novak, I. (2012). Povezanost osebnostnih lastnosti zaposlenih s pripravljenostjo na spremembo. Ljubljana: Oddelek za psihologijo, Univerza v Ljubljani.

Do največjih težav namreč prihaja ravno pri upravljanju s človeškimi viri, zaradi česar se zdi razumevanje in poznavanje ljudi in njihovih odzivov na spremembe toliko bolj pomembno. Hitro nas razmišljanje privede v smer, kje naj sploh začnemo s spremembami? Vedno in enoznačno bi rekla pri sebi. Delo na sebi je zahtevno in težko, vendar je vsak odgovoren za okolje, v katerem je.

Vanj lahko vnese svoj del spremembe ali pa se na spremembe, ki se dogajajo okoli njega prilagodi. Prilagodljivost je kompetenca, ki pomeni prepoznavanje in učinkovito soočanje z novimi, drugačnimi, tudi nepričakovanimi dogodki, zahtevami, ljudmi in pritiski. Gre za pripravljenost narediti tisto, kar je potrebno, da se dosežejo rezultati v spremenjenih okoliščinah.

Znotraj organizacije oz. sistema kot je SV, so spremembe pogoste in bi lahko rekli, da so naša edina prava stalnica. Način kako so nam le te predstavljene, pa močno vpliva na to, kako na njih odreagiramo in se prilagodimo. Delovanje teh vplivov lahko pogledamo iz dveh nivojev, organiza-

cijskega in individualnega. Na organizacijskem nivoju vpliva na naše zaznavanje predvsem pravičnost procesa spremembe. Proces je pravičen v primeru, da je komunikacija dvosmerna, da je proces odločitve transparenten, izvajanje odločitev pa konsistentno preko vseh podrejenih enot.

Prav tako je pomembno, da pravica do podajanja mnenja pripada tudi podrejenim, saj le tako podrejeni vodstvo vidijo kot zanesljivo, pravično in zaupanja vredno. Torej veliko lažje se prilagodimo na spremembo, če se le ta dogaja vsem v organizaciji in nam je proces jasen in odkrit. Na nivoju posameznika je pri prilagajanju na spremembe ključno mesto nadzora.

Ta se nanaša na prepričanje o tem, kaj povzroča dogodke, ki se nam dogajajo. Mesto nadzora je lahko notranje (pri čemer smo prepričani, da lahko vsak sam nadzoruje lastno življenje) ali zunanje (pri čemer smo prepričani, da na svoje življenje sami nimamo vpliva in nanj vplivata ali okolje ali višja sila). Posamezniki z notranjim mestom nadzora imajo bistveno bolj pozitiven odnos do sprememb

ter se v primerjavi s posamezniki z zunanjim mestom nadzora veliko bolj učinkovito soočajo s spremembami, saj menijo, da imajo sami nadzor nad življenjem ter da lahko sami vplivajo na okolje. V nasprotju z njimi pa so posamezniki z zunanjim mestom nadzora relativno pasivni in so mnenja, da njihovo življenje usmerjajo zunanji dogodki. (Novak, 2012).

Spremembe so vedno del daljšega kontinuiranega procesa in ne le stvar enega dneva. Vendar ne smemo pozabiti, da je prvi korak, da prideš nekam odločitev, da ne ostaneš na mestu, kjer si.

Obremenjenost, strah in nezadovoljstvo je namreč pogosto zelo dober izgovor, da si ne vzamemo časa ali nimamo želje po aktivni vključitvi v proces sprememb. Pomembno se je zavedati, da je vsaka organizacija le seštevek posameznikov, kar pomeni, da ima vsak izmed nas moč, da s svojim vedenjem in odnosom postane sprememba. ■

NENAVADNO LETO 2020, A NIČ KAJ MANJ NAPORNO

BESEDILO JURE HIMELRAJH
FOTO LUKA MITROVIČ

Kot pretekla leta, smo bili tudi v letu 2020 precej zaposleni.

Zraven rednih nalog, kot so sodelovanje s Policijo pri varovanju južne državne meje, izvajanje varnostno nadzornih služb, zagotavljanje pomoči EVOJ VGM, izvedba dogodkov civilno vojaškega sodelovanja, zagotavljanja odzivnih sil ter mnogih drugih, smo načrtovali, organizirali in izvedli kar nekaj večjih aktivnosti.

Mednje sodijo mednarodna vojaška vaja ROCK KLEŠČMAN 20, kjer smo konec februarja in v začetku marca s pripadniki 2-503/173. padalsko desantne brigade na Osrednjem vadišču SV Postojna izvedeli usposabljanje vodov. Sledili smo načelu, da je sodelovanje med zavezniškimi oboroženimi silami in enotami Slovenske vojske izjemno pomembno zaradi izmenjave znanj in izkušenj, souporabe zmogljivosti in infrastrukture ter zlasti zaradi skupnega usposabljanja, ki vodi v medsebojno zaupanje na mednarodnih operacijah kriznega odzivanja.

Kljub razglašeni pandemiji smo od preverjanja TOS SKOK, aprila do sredi junija, ogromno napora vložili v taktično vajo izven zemljišč MORS (PRESKOK 20). Namen vaje je bil zmanjšati posledice odpovedanih vaj na usposobljenost in pripravljenost enot, vzdrževanje operativnosti in pripravljenosti enot ter preizkus delovanja enot v kriznih pogojih pandemije. Taktične vaje enot so bile namenjene dvigu usposobljenosti manevrskega elementa, poveljniško štabne vaje pa dvigu usposobljenosti poveljstva iz taktičnega poveljevanja in kontrole ter vojaškega procesa odločanja.

Po podaljšani misiji so se v domovino vrnili pripadniki kontingenta KFOR 40. Skoraj istočasno so s pripravami začeli pripadniki kontingenta KFOR 42. Kaže, da je 74. PEHP res nenadomestljiv vir za popolnjevanje kontingentov KFOR.

Septembra in oktobra smo v drugačni obliki nadaljevali s »preskokom«. Med jesenskim usposabljanjem smo preizkusili drugačen pristop k izvajanju nalog ob meji. Vzpostavili smo model delovanja, ki ga bomo verjetno kar hitro spet videli.

Pripadnikom rezervne sestave smo v največji možni skušali omogočiti pravo vojaško usposabljanje. Prvi korak je narejen, pred nami je še dolga pot.

Krona usposabljanja enote je taktična vaja z bojnim streljanjem. Z veliko truda, potrpežljivosti in prilagodljivosti smo pod streho spravili dva terena s TVBS-ji na vodni ravni. Prvega v maju in drugega v oktobru, tik pred ponovno razglasitvijo epidemije.

Ni kaj, pripadnikom 74., ki so med drugim že od leta 2018 nosilna enota BBSk, besedi konsolidacija in počitek nista ravno blizu ... ■

IZVIDNIKI – OČI IN UŠESA 74. PEHP

BESEDILO ANDREJ RAJŠP
FOTO LUKA MITROVIĆ

Za pričetek zgodbe izvidniškega voda 74. PEHP se moramo ozreti v leto 2010, ko smo enoto pričeli dopolnjevati s kadrom.

V letih, ki so sledila, je izvidniški vod organiziral ali sodeloval na vedovnih usposabljanjih za pridobitev VED izvidnika (A11102) in VED ostrostrelca (A11103).

Kandidati za izvidnika se prostovoljno udeležijo vedovnega usposabljanja, kjer jih skupina izkušenih inštruktorjev v dvanajstih tednih usposobi v taktiki izvidniških enot, uporabi posamične in skupinske oborožitve ter orientaciji. Izbrani izvidniki se kasneje lahko tudi udeležijo tečaja za VED ostrostrelca, kjer pridobijo strelske kompetence za streljanje na razdalji do 800 m z ostrostrelno puško kalibra 7,62 mm ter večini zalezovanja in maskiranja.

Pridobljeno znanje izvidniki dopolnjujemo z izkušnjami z operacij kriznega odzivanja RS/ISAF, UNIFIL, KFOR in eFP, kjer oprav-

ljamo izvidniške ter ostrostrelne naloge. V sklopu le teh sodelujemo s primerljivo izurjenimi in opremljenimi enotami drugih vojsk, npr.: ostrostrelci kanadske vojske, izvidniško enoto črnogorske vojske, ostrostrelci ameriške in britanske vojske.

Izvidniški vod sestavljajo: dva izvidniška in eden ostrostrelni oddelek, ki za premike uporabljajo vozila LKOV 4x4 HMMWV (*High Mobility Multipurpose Wheeled Vehicle*). V ta namen ima večina opravljen vozniški izpit C kategorije in primerno licenco. Oddelki so popolnjeni z opremo namenjeno specifičnim izvidniškim in ostrostrelnim nalogam. Prevladujejo napredne prenosne optično elektronske naprave, ki jih ni mogoče zaslediti v pehotnih enotah. Naprave in oprema uporabljamo za opazovanje in identifikacijo ciljev na večdnevnikih samozadostnih nalogah v nasprotnikovem območju, kar je tudi naša temeljna naloga.

Naši izvidniki in ostrostrelci se redno udeležujejo specialističnih tečajev ter usposabljanj doma in v tujini. Med mnogimi lahko izpostavimo padalski tečaj I. in II. stopnje, gorsko bojevanje, pionir, preživetje v naravi, tečaj za bojnega reševalca (*Combat Life Saver*), artilerijski izvidnik, kontrolor združenih ognjev (*JTAC-Joint Terminal Attack Controller*), opazovalec združenih ognjev (*JFO-Joint Fires Observer*), ostrostrelna ter strelska tekmovanja.

Izvidniki predstavljamo oči in ušesa poveljnika, poveljstva in celotne enote. Smo najbolj izurjeni in najboljše opremljeni pripadniki 74. PEHP. Zaradi tega so nam zaupane najbolj zahtevne in pomembne naloge.

Biti izvidnik je poseben izziv, ki ga ne zmore vsak. Tudi zato izvidniški vod odlikuje strokovnost, znanje, izkušnje in trdna povezanost med pripadniki. ■

UTRINKI Z USPOSABLJANJA

KLEŠČMAN

74. PEHP

Kleščman je interno glasilo
74. pehotnega polka

UREDNIK: ppk. Jure Himelrajh

FOTOGRAF: des. Luka Mitrović

LEKTORIRANJE: Tamara Himelrajh

NASLOV UREDNIŠTVA
Glavna pisarna 74. PEHP
Ramovševa 2, 2000 Maribor

OBLIKOVANJE IN PRELOM:
des. Luka Mitrović

TISK: Tiskarna GOLC d. o. o.

NAKLADA: 600 izvodov

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:
des. Luka Mitrović

Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradno stališče
Ministrstva za obrambo Republike Slovenije in
Slovenske vojske.

IZSTOPI IZ MNOŽICE
IN SE PRIDRUŽI PEŠČICI

POSTANI
IZVIDNIK
74. PEHP

INTERNI RAZPIS
več informacij pri izvidniškem vodju